

Latvijas Dizaina padome
2022.gada 7. decembrī plkst.15.00, MS Team tiešsaistē un klātienē – Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejā, Skārņu ielā 10, 3.stāvā.

Protokols Nr. 10./2022

Piedalījās: Evelīna Ozola, Inita Pauloviča, Ingūna Elere, Ilze Kupča, Ingūna Kokina, Artis Štamgūts, Ilze Mekše, Dita Danosa, Dzintra Purviņa, Agnese Belte, Iveta Heinacka, Agnese Lāce, Vita Vilka, Irēna Supe, Linda Leitāne, Edvards Kuks, Ilze Stokmane, Lilita Sparāne.

Vadīja: Evelīna Ozola

Dienaskārtība

- 1.Latvijas Dizaina stratēģijas 2022–2027 prezentācija;**
- 2.Sarunu par VKKF finansējumu un atbalstītajiem projektiem dizaina un arhitektūras nozarei un nozares prioritātēm 2023. gadā;**
- 3. Valsts kancelejas pārstāves Initas Paulovičas pārskats inovāciju ieviešanā valsts pārvaldē.**

- **Latvijas Dizaina stratēģijas 2022–2027 īsa prezentācija**

Dz.Purviņa kopā ar D.Danosu un E.Ozolu iepazīstina klātesošos ar Latvijas Dizaina stratēģiju 2022.–2027. gadam, vēršot VKKF pārstāvju uzmanību uz dizaina jomas aktualitātēm.

- **Sarunu par VKKF finansējumu un atbalstītajiem projektiem dizaina un arhitektūras nozarē un nozares prioritātēm 2023. gadā.**

VKKF Dizaina un arhitektūras nozares ekspertu komisijas priekšsēdētāja Agnese Lāce iepazīstina klātesošos ar datiem par projektu pieteikumu skaitu un finansējuma piešķirumiem VKKF Dizaina un arhitektūras nozarē 2021. gadā un 2022. gadā:

- 2021. gadā kopējais piešķirtais finansējums Dizaina un arhitektūras nozarē bija 246 738 euro. Kopumā tika iesniegti 188 projekti, no kuriem atbalstīti tika 91.
- 2022. gadā kopējais piešķirtais finansējums Dizaina un arhitektūras nozarē bija 331 612 euro. Kopumā tika iesniegti 226 projekti, no kuriem atbalstīti tika 111.

V.Vilka dalās ar informāciju par pieteikumu sadalījumu un skaitu mērķprogrammu programmā VKKF Dizaina un arhitektūras nozarē 2021. gadā:

1	mērķprogramma	iesniegtie projektu pieteikumi (skaits)	eiro	atbalstītie projektu pieteikumi (skaits)	eiro
2	Dizaina un arhitektūras izglītības iestāžu materiāli tehniskās bāzes uzlabošana	7	61,947	5	30,000
3	Jaunrades veicināšanas stipendiju mērķprogramma	15	144,000	2	19,200
4	Profesionālu nevaldības kultūras organizāciju atbalsts	11	193,374	6	70,134
5	Radošo braucienu atbalsta programma	23	14,768	17	7,360
6	Kopā	56	399,321	30	126,694
7					

Dz.Purviņa: norāda, ka arī Latvijas Arhitektūras stratēģija 2022-2027 ir tikpat nozīmīga un saturiski ietilpīga kā dizainā. Abas nozares vienā programmā pretendē uz vienu finansējumu. Jautā, vai abas nozares ir apmierinātas, ka nākas savstarpēji konkurēt par finansējumu.

E.Ozola: skaidro, ka Dizaina un arhitektūra nozare ir viena no VKKF mazākajām nozarēm ar salīdzinoši nelielu pieteikumu skaitu salīdzinājumā ar citām nozarēm, un attiecīgi pieprasījumam atbilstošu finansējumu.

V.Vilka: skaidro, ka VKKF ir oficiāli nodarbināta statistikas speciāliste – Santa Zirne, kura apkopo datus un var sniegt nozarei informāciju pēc pieprasījuma.

I.Supe: norāda, ka arhitektūras un dizaina projektu pieteikumu nav daudz. Aicina palielināt VKKF finansējumu jaunradei un pētniecībai.

E.Elere un D.Danosa: piebilst, sakot, ka dizainam ne vienmēr ir klasiskais pasūtītājs. Dizains bieži vien ir komponente, risinājuma meklējums, tas atrisina pieejamību. Norāda, ka dizainam jārada labais piemērs.

E.Kuks: Uzsver, ka Valsts pētījumu programmas ir rīks, ar kuru varētu risināt nepieciešamību nozarēm pēc pētījumiem. Ministrijas var virzīt jaunas pētniecības programmas vai arī turpināt jau esošās. Piemēram, Kultūras ministrija var virzīt esošās pētījumu programmas, bet iekļaujot/paplašinot konkrētas komponentes.

E.Ozola: jautā klātesošajiem VKKF pārstāvjiem par novērojumiem un tendencēm, kur projektu pieteicēji kļūdās visbiežāk.

V.Vilka: norāda, ka bieži vien nav pievienoti dokumentu tulkojumi, ir slikti sagatavoti vai nav pievienoti portfolio. Parasti tiek dots mēnesis iesniegt projekta pieteikumu. Tiem, kuri iesniedz projekta pieteikumu laikus, nozaru kuratoriem ir iespēja projektu pārskatīt. Savukārt pieteicējam ir laiks to pārstrādāt.

Dz.Purviņa: jautā par valstiski nozīmīgiem projektiem. Lūdz ekspertus dalīties pieredzē, kā tiek vērtēti projekti, un kā tiek noteiktas prioritātes, kritēriji, lai projekts klasificētos kā valstiski nozīmīgs? Dz.Purviņa min kā piemēru Latvijas dalību Venēcijas arhitektūras biennālē, kuru finansiāli atbalsta Kultūras ministrija. Šī projekta budžets nesedz visas izmaksas. No Kultūras ministrijas finansējuma netiek piešķirti līdzekļi, piemēram, kataloga sagatavošanai.

A.Lāce: norāda, ka katrai mērķprogrammai ir savs nolikums ar izstrādātiem kritērijiem. Atzīst, ka Latvijas Dizaina stratēģija 2021.–2027. gadam ir lietderīgs informācijas avots prioritāšu virzīšanai papildus tam, kas VKKF jau ir definēts. A.Lāce arī norāda, ka arī liela apjoma projektiem ir problemātika, un ne tikai dizaina un arhitektūras nozarē. Nepietiekamā VKKF finansējuma dēļ nākas atteikties daudziem projektiem. Ekspertiem bieži vien jāizšķiras starp spēcīgiem lieliem projektiem un virkni mazu, bet kvalitatīvu, labu projektu pieteikumiem.

I.Elere un E.Ozola: norāda, ka nevar ministrija piešķirt pamatfinansējumu un aicināt papildu finansējumu rast VKKF. Vajadzīgs pienācīgs budžets. Kā arī ētiski, būtu, ja KM un VKKF finansējums nepārklātos.

- **Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta vadītājas Initas Paulovičas pārskats par inovāciju ieviešanā valsts pārvaldē**

I.Pauloviča: iepazīstina ar Valsts kancelejas mērķiem – veicināt sabiedrības uzticēšanos valsts pārvaldei. Saskaņā ar noteikto mērķi, atvasinātas četras vērtības – demokrātija, sociālā, ekonomiskā un administratīvā vērtība (valsts pārvaldes efektivitāte, strādāšana ar mazāk resursiem, utt.). I.Pauloviča uzsver, ka pirmo reizi lielu stratēģiju izveidei tiek izmantota dizaina domāšanas pieeja. Tika organizētas septiņas darba grupas izvēlētajiem septiņiem dažādiem darba virzieniem un vienam horizontālam virzienam. Ministrijas varēja deleģēt savus pārstāvjus darbam grupās, kā arī tika aicināti

LTRK pārstāvji. Katra no grupām tikās četras reizes, dizaina procesā izmantoja dubultā dimanta metodi. Topošās stratēģijas pamatlietotājs būs ierēdnis.

Lai sasniegtu mērķi, tiek vērsta uzmanība vairākos virzienos – iedzīvotāju labbūtība, kā veidot un koordinēt labākas politikas un pakalpojumus iedzīvotājiem, kā arī – kā izmantot jaunas inovatīvas metodes valsts pārvaldē. Šis virziens ir vairāk vērsts uz āru. Otrs fokuss ir vērsts uz valsts pārvaldes iekšējiem procesiem – moderns, izglītots ierēdnis, kā arī iespēja strādāt inovatīvā birojā. Tas nozīmē, ka katrai ministrijai nav sava ēka, bet ir kopīgas valsts koprades telpas reģionos. Savukārt trešais virziens ir – valsts funkciju centralizācija. Piemēram, visām ministrijām tiek nodrošināta kopīga grāmatvedība.

Savukārt iepriekš pieminētā horizontālā dimensija saistās ar digitālās transformācijas procesiem, kas attiecas uz pilnīgi visiem virzieniem. Uz to attiecas arī VARAM Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam

Šajā stratēģijas izstrādes procesā tiek plānots atvēlēt vairāk nekā 1 miljonu *euro* dizaina pakalpojumiem.

E.Ozola: nav šaubu, ka šis ir nepieciešams valsts pārvaldē, bet kā to varētu iniciēt pašvaldībās?

I.Pauloviča: norāda uz problemātiku, ka jāatrod instruments, kā pašvaldībām šo varētu uzdot. Piemēram, Valsts administrācijas skolas mācības atvērt pieejamas arī pašvaldībām tālmācībai.

Sanāksme tiek slēgta plkst. 17:18

Protokolēja I. Ločmele, Dz.Purviņa.

Latvijas Dizaina padomes priekšsēdētāja: E. Ozola.